

Hebrejska Tora — osnovica Biblije

Izborni predmet uz Biblija SZ ECTS 3

Zakon – Tora – Pouka

2) U Mudrosnim spisima

Kod Proroka (osim XII i LXX)

Dođite, poklonimo se (Ps 95)

C Am F G Am F G C

Do - đi - te po - klo-ni-mo se Bo-gu, do - đi - te on je naš Kralj

Mudrosni spisi

■ Job

□ Elifaz savjetuje Jobu (Job 22,22)

■ Prihvati *Zakon* iz njegovih usta (on = Eloah v12)

■ Psalmi (Božji *Zakon*, jd.) – od Ps 1 do Ps 119

□ Tko je blažen (Ps 1,2)?

■ Tko uživa u *Zakonu*, meditira o njemu, po danu i po noći

□ Kvaliteta *Zakona* (Ps 19,8):

■ Savršen, dušu krijepi; Svjedočanstvo

Mudrosni spisi: Psalmi

- ❑ Što pravednik (Ps 37,30) ima u srcu (v31):
- ***Zakon* svojega Boga**
  - ❑ Gdje je *Zakon* (Ps 40,9)?
- **Duboko u srcu (posred utrobe)**
  - ❑ Što je Bog učinio (Ps 78,5)?
- **Postavio *Zakon* u Izraelu
+ svjedočanstvo u Jakovu**
  - ❑ Grijech Efrajimov (78,9) u v10?
- **Nisu htjeli hoditi po *Zakonu* njegovu**

Mudrosni spisi: Psalmi

- ❑ Božje upozorenje (Ps 89,31)
- Ako sinovi (Davidovi v21) *Zakon* moj ostave...
  - ❑ Tko je blažen (Ps 94,12)?
- Koga יהוה uči svojem *Zakonu*
  - ❑ Blaženstvo (Ps 119,1)
- Blaženi koji hode po *Zakonu*
- Ukupno 25x
- molba Bogu i obećanje vjernosti, *Zakon* kao užitak

Mudrosni spisi: Izreke

- ❑ Tora = roditeljska pouka (1,8; 3,1; 6,20.23; 7,2)
  - Salomon poučava (4,2)
  - Mudrac poučava (13,14), vrsna žena poučava (31,26)
- ❑ Suprotnost (Izr 28,4):
- Napustiti *Zakon* (=veličanje opakih)
  - ↔ držati se *Zakona*
  - ❑ Što čini razuman sin (Izr 28,7)?
- Drži se *Zakona*
  - ❑ Uvjet za dobru molitvu (28,9)
- Slušati *Zakon*
- ~~Blažen tko čuva *Zakon* (29,18)~~

Proroci: Izaija (12x)

- ❑ Poziv narodu gomorskom (=Jeruzalem, Iz 1,10):
- Poslušaj *Zakon* Boga našega!
  - ❑ Mnogi narodi (Iz 2,3):
- Iz Siona će *Zakon* doći
  - ❑ Zaključak kletvi protiv “Vinograda” (5,24):
- Odbacili su *Zakon* Jahve nad Vojskama
  - ❑ Nalog (8,16.20):
- Zapečatiti *Zakon* (KS: objava) među učenicima
- Držati ga se (20)

Vijek hvaljen Bog (Ps 87)

Melodija: donje note

The image shows a musical score for the song 'Vijek hvaljen Bog'. It features a single melodic line in treble clef, 4/4 time, with a key signature of two sharps (F# and C#). The melody is written on a five-line staff. Above the staff, chord symbols are placed: 'D' above the first measure, 'A' above the second, 'h' above the third, 'G' above the fourth, 'e' above the fifth, 'A' above the sixth, 'D' above the seventh, and '(A)' above the eighth. The lyrics are written below the staff, aligned with the notes. The lyrics are: 'Vjek hva - ljen Bog, vjek hva - ljen Bog po svoj zem - lji Vjek hva - ljen Bog, vjek hva - ljen Bog a - le - lu - ja!'. The melody consists of eighth and quarter notes, with some measures containing beamed eighth notes. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

D A h G e A D (A)

Vjek hva - ljen Bog, vjek hva - ljen Bog po svoj zem - lji
Vjek hva - ljen Bog, vjek hva - ljen Bog a - le - lu - ja!

Proroci: Izaija

- ❑ Prijestup Zakona = raskid Saveza; posljedice (Iz 24,5)
- Oskvrnjena zemlja
  - ❑ Definicija naroda (30,9):
- Sinovi koji ne slušaju *Zakon*
- Pjesma o Sluzi Jahvinu
  - ❑ Otoci žude (42,4 usp. “narodi” u 2,3):
- *Za Zakonom* (KS: nauk)
Sluge Jahvinoga (42,1)
  - ❑ Zbog Sluge (42,21)
- יהוה veliča i proslavlja *Zakon*

Proroci: Izaija

- ❑ Kajanje naroda (Iz 42,24):
- Nismo slušali njegov **Zakon**
  - ❑ Bog govori (Iz 51,4):
- Od mene **Zakon** izlazi
(usp. 2,3: od Siona)
+ **Pravo** (Mišpat)
  - ❑ Definicija naroda (51,7)
- Kojima je moj **Zakon** u srcu
(usp. Ps 37,30; Jr 31,33)

Proroci: Jeremija

- ❑ Problem u korijenu, (Jr 2,8):
- Tumači *Zakona* mene ne poznaju
  - ❑ Božja prijetnja (6,19):
- Zlo zbog odbacivanja *Zakona*
  - ❑ Kritika zakonoznanaca (8,8 usp. 2,8):
- Lažljiva pisaljka pretvorila *Zakon* u laž
  - ❑ Sud Božji nad narodom (9,12):
- Ostavili su *Zakon*
  - ❑ Jeremija treba objasniti zašto prijetnja (16,11)
- Nisu čuvali moj *Zakon*

Proroci: Jeremija

- Unutar prijetnje naroda Jeremiji (18,18):
  - Svećeniku neće propasti *Zakon*
    - Božja prijetnja (26,4)
- Ako ne budu hodili po *Zakonu*
  - Novi Savez (Jr 31,33)
- “Stavit ću *Zakon* u vašu nutrinu, upisati ga na srce”
  - Jeremijina molitva (32,23)
- Nisu hodili po *tvojem Zakonu*

Proroci: Jeremija

- ❑ Božji sud nad izbjeglicama u Egipat (44,10)
- Sve do danas ne hode po mojem *Zakonu*
  - ❑ Razlog izgnanstva (44,23)
- Nisu hodili po *Zakonu*

- Tuž 2,9:
- “Nema *Zakona*”

Proroci: Ezekiel

- ❑ Prorok najavljuje pogoršanje (Ez 7,26):
  - Svećeniku propada *Zakon* (⇔ Jr 18,18)
    - ❑ Kritika Jeruzalema, krvavoga grada (22,26):
  - Svećenici čine nasilje nad *Zakonom* (KS: ne poštuju)
    - ❑ Zakon o “trećem hramu” (43,11.12[2x].5)
-

Proroci: Daniel

- **Pokornička molitva u Dn 9:**
  - (nismo hodili po njegovim zakonima 9,10)
  - Kajanje (9,11 [2x]):
- **Sav Izrael prekršio *Zakon***
- **Došlo prokletstvo, zapisano u *Zakonu* Mojsijevu**
- **Usp. 9,13: Zlo zapisano u *Zakonu* Mojsijevu**

